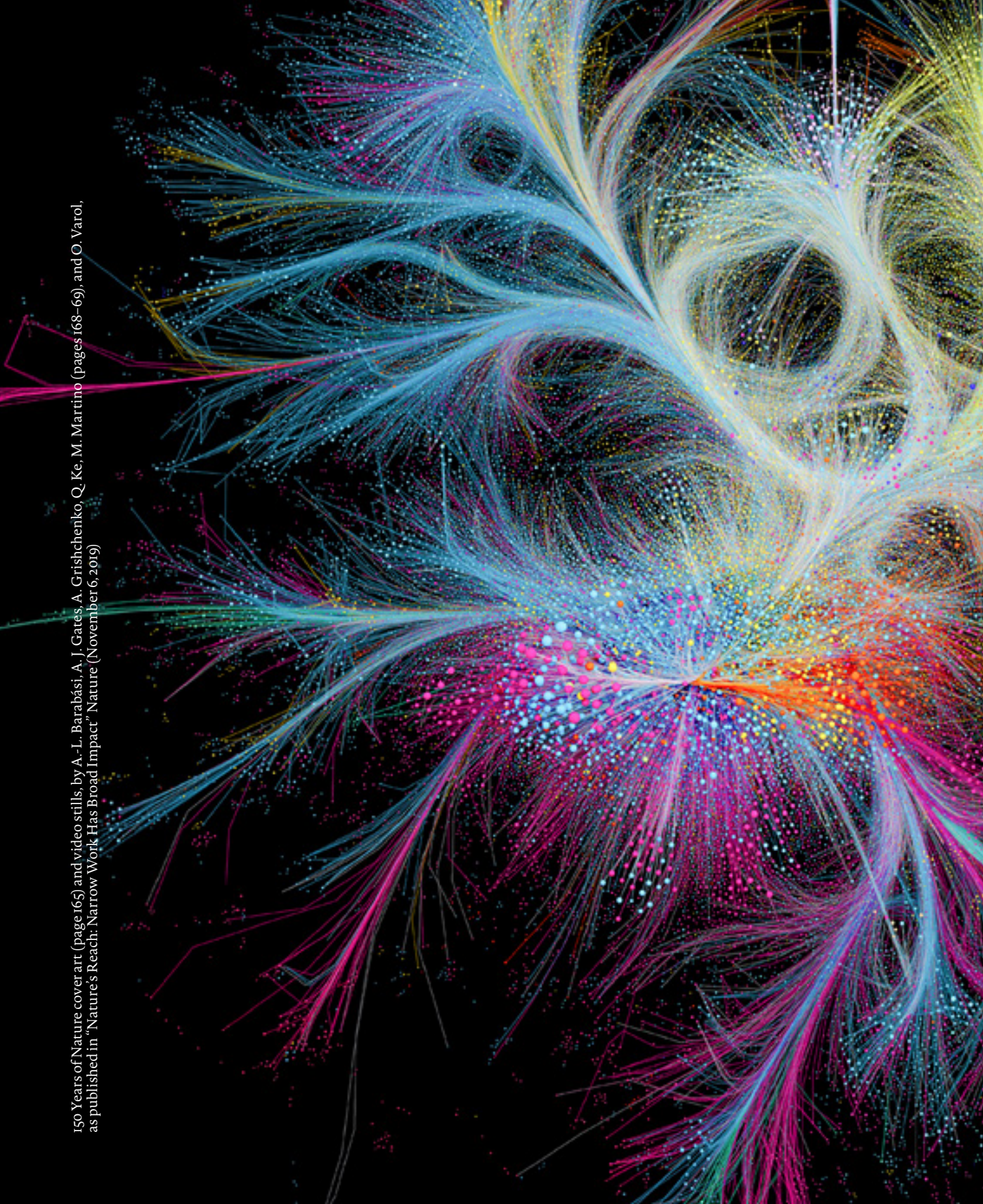

150 Years of Nature cover art (page 165) and video stills, by A.-L. Barabási, A. J. Gates, A. Grishchenko, Q. Ke, M. Martino (pages 168–69), and O. Varol, as published in “Nature’s Reach: Narrow Work Has Broad Impact” Nature (November 6, 2019)

SZÖVEG –
PÁCZAI TAMÁS

SOROZAT –
VILÁG-KÉP

◆ 2019-ben Barabási Albert-László váratlan felkérést kapott az alapításának 150. évfordulóját ünneplő Nature kreatív igazgatójától: tervezze meg munkatársaival az évfordulós szám borítóját. A fizikus és munkatársai a brit tudományos hetilap 1900 óta publikált, több mint 88 ezer számát elemezték az alapján, hogy az egyes számokban megjelent publikációkra hány egyéb tudományos folyóirat hivatkozott. A különböző tudományágakat eltérő színekkel jelölték, például a sárga az űrkutatásban, a zöld a fizikában, a narancssárga a kémiában megjelent publikációkat és azok hivatkozási hálózatát jeleníti meg a térképen, a pontok mérete a hivatkozások számának nagyságát tükrözi. Egy-egy lapszám akkor kapcsolódik egymáshoz vonallal, ha egy másik tudományos folyóirat mindkettőre hivatkozott.

A Nature 150 éve című alkotás is megtekinthető a Ludwig Múzeum BarabásiLab: Rejtett mintázatok. A hálózati gondolkodás nyelve című kiállításán 2020. október 10. és 2021. január 17. között. ◆

SZÖVEG –
JÁMBOR MINISKA ZSEJKE

A PÉNZ

NEM BOLDOGÍT?

Néhány éve találkoztam egy brazil lánnyal Lisszabonban, akinek a történetét azóta sem tudom kiverni a fejemből. Egy nap törökülésben ücsörögtünk a meleg betonon, és néztük a lábunk alatt hömpölygő Tejót. Élveztük az enyhe szellő simogatását a hátunkon, és vártuk, hogy a lemenő nap enyhülést hozzon a forró portugál nyárba. A fejemet kissé oldalra billentve árnyékot satíroztam a térdemen fekvő papírra, miközben *Manuela* apránként kortyolgatta a sört. Üldögélés közben úgy ingatta a fejét a part menti kávézóból kiszűrődő zenére, mint egy gyerek. „*Pénzen nem vehetünk boldogságot!*” – dalolta *Jessy J. Price* *Tag* című slágerében. „*Aki azt mondja, hogy a pénz nem boldogít, még soha nem volt éhes!*” – dűnnyögte *Manuela* maga elé, majd mesélni kezdett.

- ◆ Rio de Janeiro egy északi favelájában nőtt fel. Az apja börtönben ült, anyjával és négy testvérével szegénységben éltek, ezért a lány olykor még kenyeret is lopott, hogy csillapítsa éhségét. A bátyja megelégtelte a nyomort, és futárnak állt egy drokartellnél. *Manuela* aggódva figyelte, ahogy a testvére kábítószert porcióz, míg egy nap egy golyó véget nem vetett a fiú életének. A csinos, éles eszű fiatal lány később megismerkedett egy középkorú portugál férfival, akivel Európába költöztek. A férfi nem gazdag,

de él olyan színvonalon, hogy az otthon melegeért és a hűségért cserébe el tudja halmozni a feleségét mindenféle földi jóval. *Manuela* érthető módon boldogabb most, mint gyerekkorában volt, és a boldogságérzete erős kapcsolatban áll az életszínvonal emelkedésével. A története nem egyedi eset, és nem kell Brazíliáig elmenni, hogy az ember nyomort lásson. Bár a helyzet az elmúlt években javuló tendenciát mutatott, Magyarországon még mindig több mint 800 ezer ember él súlyos anyagi nélkülözésben.

Az Ökumenikus Segélyszervezet munkatársai tevékenységük során sok olyan emberrel találkozhatnak, akik a napi betevőért küzdenek. A szervezet szociális igazgatója, *Rácsok Balázs* szerint bár vannak kutatások arról, hogy akinek sok pénze van, nem feltétlenül boldogabb a rászorulóknál, az is bizonyított tény, hogy a szegénységnek van egy olyan foka, ahol a pénzhány már a megélhetést veszélyezteti. „Ilyenkor megszűnik a jövő, csak a jelen létezik, a tudat beszűkül a »mostra«. Amikor az embernek minden megküzdési stratégiája arra irányul, hogy legyen mit ennie másnap, és tudjanak fűteni a mínuszban, az előbb-utóbb felőrli az embert” – magyarázza a segítő.

Infláció Afganisztánban. Kabul, 1992; kép: Steve McCurry/Magnum Photos

Az amerikai **Purdue Egyetem** tanulmányából az olvasható ki, hogy évi 15-20 millió forintnak megfelelő keresetre lenne szükségük az embereknek ahhoz, hogy boldogan éljenek.

AMIKOR A PÉNZ NEM BOLDOGÍT

Az amerikai **Purdue Egyetem** tanulmányából, amelyhez 164 országból 1,7 millió ember válaszát vizsgálták, az olvasható ki, hogy évi 15-20 millió forintnak megfelelő keresetre lenne szükségük az embereknek ahhoz, hogy boldogan éljenek. Az értéket némileg torzítja, hogy a gazdagabb országok lakói magasabb, a szegényebbek jóval alacsonyabb jövedelemszintet jelöltek meg, és a kettő együtt adta ki ezt a magasnak tűnő átlagot. A kutatásból az is kiderül, hogy ez az a szint, ami fölött már érzékelhetően nem nő az emberek boldogságérzete. Mi több, amint

ezt a küszöböt elérik, egyenesen csökkenni kezd az elégedettség érzése. Ennek többek között az az oka, hogy a magasabb keresettel általában több munka, nagyobb felelősség és stressz jár, ráadásul ezen a szinten már annyira átszövi az ember életét a munka, hogy kevesebb idő jut a lazításra, a családra és a barátokra.

„Gyűlöltém a helyzetet, hogy egyikünk gazdag alkoholista, a másikunk gazdag pánikbeteg” – nyilatkozta még 2015-ben a Borsnak **Andraschek László** felesége, aki 630 millió forintot nyert a skandináv lottón. Kezdetben minden rendben volt, házakat vásároltak, nyitottak egy kávézót, az unokáikat pedig kihozták az intézetből. A férfi azonban újra inni kezdett, majd elvonóra került, feleségén kitört a pánikbetegség, a nyereség pedig egyáltalán nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket. Nemcsak a lottógyőztesek világában találkozhatunk mélyrepüléssel, a sztárhírekből is kiolvasható, hogy a pénz nem feltétlenül jelent gyógyírt a boldogtalanságra. A svéd DJ, **Tim Bergling**, ismertebb nevén **Avicii**, 25,5 millió dolláros vagyonnal (kb. 7,5 milliárd forint) rendelkezett,

amikor 28 évesen véget vetett az életének, de említhetjük az Oscar-díjas színészt, Robin Williamst, az ünnepelt filmcsillag Judy Garlandot vagy Chester Bennington rockzenészt, akik szintén mind öngyilkosok lettek. Emellett sokan esnek áldozatul a túlhajszoltságnak az üzleti életben is: Japánban a '80-as évek óta külön szóval („karodzsizszacu”) utalnak azokra az esetekre, ahol a munkahelyi terhelés okozta stressz üldöz valakit halálba.

Dienes Angéla, a BeBalanced Pszichológiai Pont pszichológusa szerint előfordul, hogy a pénz hajszolása saját börtönünké válik, ilyenkor anyagi értelemben egyre többre és többre vágyunk, és figyelmen kívül hagyjuk, hogy valójában mit ad nekünk a gazdagság. „Sokat számít, hogy képesek vagyunk-e látni, hogyan hat a személyiségünkre, viselkedésünkre az anyagi helyzetünk, annak lehetséges változása, továbbá az a társas környezet, amibe esetlegesen belekerülünk. Például mennyire van jelen az életünkben a hasonlóan magas státuszú embertársak nyomása, a folyamatos összehasonlítás, a versengés, az elvárások. Hasonló a helyzet a hírnév esetében is. Az ismertség egy sokak által vágyott állapot, mégsem biztos, hogy mindenki kellő önismerettel rendelkezik ahhoz, hogy előre lássa, hogyan hat majd rá a magánszféra hiánya, a folyamatos teljesítménynyomás, a negatív visszajelzés vagy az esetleges, mások számára is látható kudarcok. Saját boldogságkutatásomban a kísérleti személyek számára a leggyakoribb boldogságteretemtő helyzet típusok a családi és baráti események, továbbá gyakran számolnak be arról, hogy társas tevékenységeket végeznek annak érdekében, hogy elérjék, fenntartsák vagy fokozzák a boldogság érzését. Az anyagi helyzetnél nagyobb jelentősége lehet egyéb tényezőknek a boldogságszint alakulásában, de általában bizonyos életszínvonal felett” – magyarázza a pszichológus. Dienes Angéla szerint a boldogság vizsgálata során figyelembe kell venni azt is, hogy a környezetünkben az emberek milyen anyagi helyzetben vannak. Ha mindenkinek egyformán kevés jut, talán kevesebbel is beérjük, míg ugyanaz az életszínvonal egy másik közegben kevésbé kielégítő lehet, ha azt látjuk, hogy a legtöbben anyagi értelemben jobban élnek, mint mi.

A NINCSTELENSÉGBEN IS RÁ LEHET TALÁLNI A BOLDOGSÁGRA?

Bár a mélyszegénység erősen rányomja a bélyegét az általános közérzetre, Rácsok Balázs számtalan olyan emberrel találkozott, aki a nincstelenség legmélyebb bugyrában is megélte a boldogságot. „Csodálatos példákat látunk arra, hogy a szegénységben élő emberek körében sokszor mennyire másként jelenik meg a szeretet, az összefogás vagy éppen az adakozás kérdése. Egy nap az egyik családok átmeneti otthonába érkezett egy háromgyermekes édesanya, akinek szó szerint el

Ternopil (Nyugat-Ukrajna) egyik árvaházában pénzzel játszanak a gyerekek

kellott menekülnie otthonról. Nem volt idő arra, hogy összeszedjék a gyerekek ruháit, tanszereit. A családgondozó jelezte nekik, hogy nyugodtan ismerkedhetnek a környezettel, egy-két óra múlva visszajön, hogy megbeszéljék, pontosan miben is tud segíteni az intézmény. Alig telt el fél óra, de a bent lakók már gyerekruhákat szorongatva jelentek meg az irodában, hogy hallották, mi történt az édesanyával, és hoztak néhány dolgot, hogy segítsenek. Jártam olyan szegény családnál is, ahol az édesanya kedvenc időtöltése a varrás volt, de a varrógép már több éve nem működött. Az édesapa már akkor két helyen dolgozott, de 2-3 hónapig hétvégi fűnyírást is vállalt. A felesége nem örült neki, mert így is alig látta a férjét, aki azzal vigasztalta, hogy csak pár alkalom az egész. Később kiderült, hogy nem pénzért járt füvet nyírni, hanem egy működő varrógép árát dolgozta le, amit a felesége születésnapján adott oda! Megható látni azt is, ahogy a hátrányos helyzetű gyerekek még a legnagyobb nélkülözésben is találnak örömet. Egyszer egy táborban az egyik szobába két nagyobb és egy kisebb gyerek került. Esténként mindig végig járjuk a helyiségeket, hogy lássuk, minden rendben van-e. Amikor benyitottam hozzájuk, azt vettem észre, hogy két ágyat egymáshoz toltak és egymás mellett feküdtek. A nagyobb fiú felnézett rám és halkán csak ennyit

Kép: Carolyn Drake / Magnum Photos

mondott: »Félt a kicsi, ezért úgy döntöttünk, hogy velünk aludhat«. A szereteten és a boldogságon nem lóg árcédula!” – mondja az Ökumenikus Segélyszervezet szociális igazgatója.

Megtalálni a megfelelő egyensúlyt a materiális és a nem anyagi természetű javak között nem egyszerű feladat! Dienes Angéla szerint, ha nem akarunk átesni a ló túloldalára, érdemes átgondolnunk, hogy mennyire tudunk valóban élni a pénzzel, amit a munka ad, illetve van-e elegendő szabadidőnk hasznosítani azt? Ha nem fizetést, hanem azokat a tárgyakat, élményeket kapnánk a munkánkért cserébe, amire aztán a pénzt beváltjuk, vajon akkor is motiválnak éreznénk magunkat a munkában, vagy inkább több időt töltenénk mással, például a szeretteinkkel, barátainkkal? Az emberek célja az, hogy kielégítőnek találják az életüket, és több pozitív érzelmet éljenek meg, mint negatívát, azaz boldogok legyenek. Ehhez a magas szubjektív jólléthez tagadhatatlanul szükség van valamennyi pénzre, mégis úgy tűnik, sokkal többet nyom a latba az, hogy olyan emberekkel vesszük-e körbe magunkat, akikkel képesek vagyunk őszintén osztozni az örömteli pillanatokban! ♦

ÖRÖMHÍR MINDENKINEK!

BÁRHOL ÉS
BÁRMIKOR
MOBILON IS!

SZÖVEG –
FÜTŐ ISTVÁN

SOROZAT –
LEZSER

Amikor lelépett

◆ Nem tudhatta, hogy másnap kihúzzák a számait a lottón. Ráadásul mind az ötöt. Rossz kedve volt, szorongott, idegeskedett, valahogy úgy érezte, semmi sem jön össze, hiába küzd, hiába igyekszik. Folyton rohant, mégis folyton késésben volt. Mindig hajtott, kergetett valamit. Sokat gondolt a pénzre, pontosabban a pénz hiányára. Ez már önmagában fárasztó és kiábrándító. Felőrli az embert, legalább annyira, mint maga a pénzhány. Évekkel ezelőtt volt egy tévéreklám (egyébként szerrinte szellemes), ami olyan volt, mintha egy korpásodás elleni sampontréklámozna. A kényelmes karosszékben ülő főhős korpás haját fiatalányok fésülgették, és a szlogen valami olyasmi volt, hogy „a hajam még most is korpás, de már nem érdekel” – és a lottót, azaz az elérhető gigantrikus lottónyereményt reklámozták. Nos, így gondolt magára, azzal a különbséggel, hogy ő persze nem nyeri meg a főnyereményt. Soha életében. Mert ilyen csak mással történhet meg. Vele biztosan nem. (Neki csak a haja marad korpás.)

Ugyanígy gondolt azokra is, akiket a sztráda mellett vagy a képes híradásokban látott, akik súlyos balesetet szenvedtek. Mert olyan csak mással történhet meg. Vele biztosan nem. Ez is sokszor eszébe jutott az évek során.

Hát, ez utóbbiban tévedett. Most is iszonyúan kellett sietnie. Kapkodott, kapkodta a levegőt, zakatolt az agya. Fejben mindig két lépéssel előrébb járt, mint fizikailag. Mégsem látta azt az autót, amikor lelépett az úttestre a villamos takarásából. És az autós sem láthatta őt.

Abban viszont igaza volt, hogy életében nem nyeri meg a főnyereményt. A lottósorsolás másnap volt. Egy nappal azután, hogy lelépett. ◆

ERKEL

ERKEL SZÍNHÁZ
ERKEL THEATRE

Szörényi Levente / Bródy János

ISTVÁN, A KIRÁLY

A ROCKOPERA SZIMFONIKUS OPERAVÁLTOZATÁNAK ŐSBEMUTATÓJA

ROCKOPERA MAGYAR NYELVEN, MAGYAR ÉS ANGOL FELIRATTAL

ZENESZERZŐ **SZÖRÉNYI LEVENTE** SZÖVEGÍRŐ **BRÓDY JÁNOS** EREDETI DRÁMA **BOLDIZSÁR MIKLÓS**
SZIMFONIKUS HANGSZERELÉS **GYÖNGYÖSI LEVENTE** RENDEZŐ **SZINETÁR MIKLÓS**
DÍSZLETTERVEZŐ **HORESNYI BALÁZS** JELMEZTERVEZŐ **VELICH RITA** KOREOGRÁFUS **VÁRI BERTALAN**
KARMESTER **KESSELYÁK GERGELY / CSER ÁDÁM**

BEMUTATÓ: 2020. OKTÓBER 4., ERKEL SZÍNHÁZ

OPERA

MAGYAR ÁLLAMI OPERAHÁZ
HUNGARIAN STATE OPERA

Médiapartner: **ORIGO**

OPERA.HU | FACEBOOK.COM/OPERAHAZ

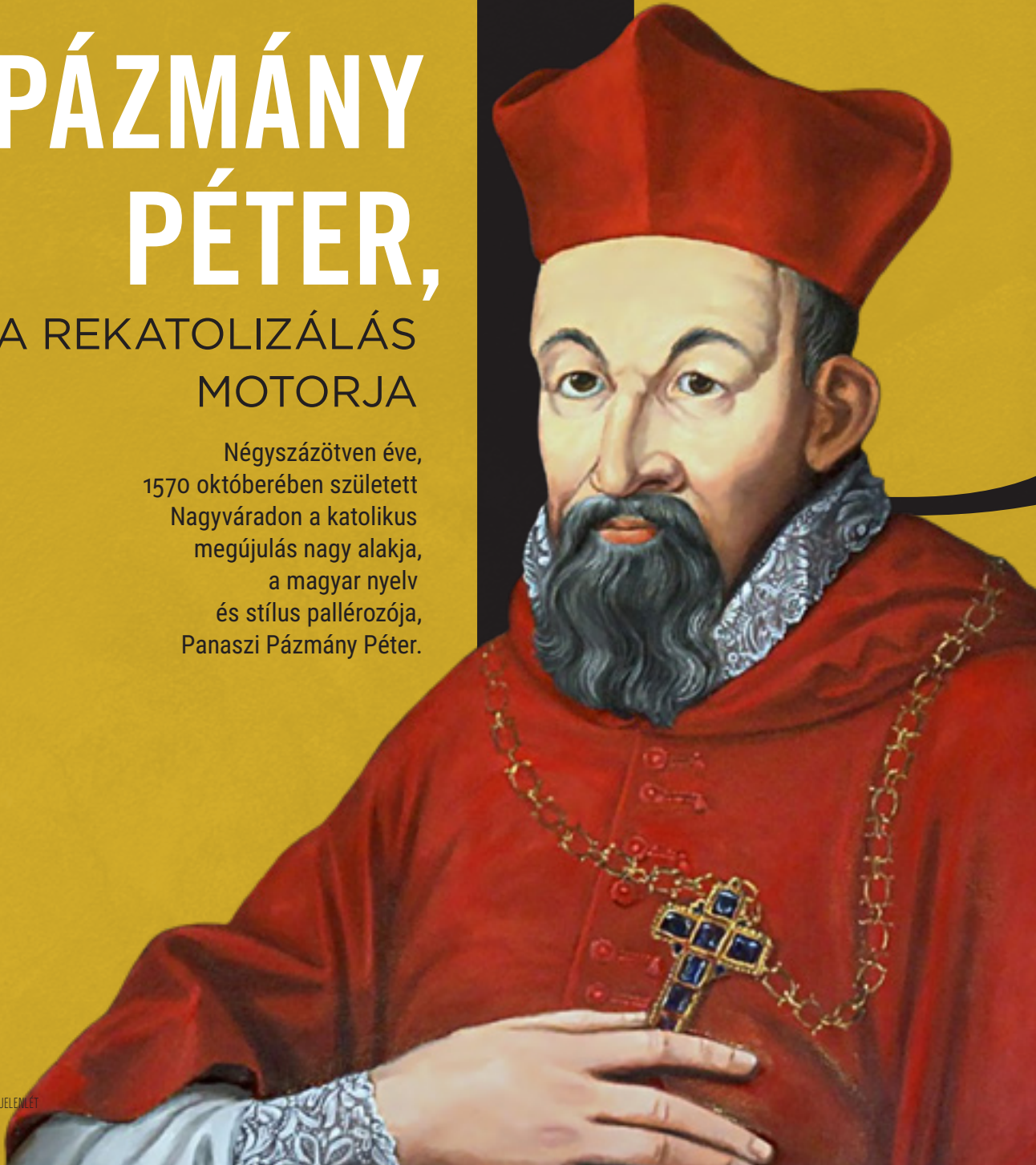

SZÖVEG –
HORVÁTH PÁL
filozófus

SOROZAT –
MAGYAR
PÉLDAKÉPTÁR

PÁZMÁNY PÉTER, A REKATOLIZÁLÁS MOTORJA

Négyszázötven éve,
1570 októberében született
Nagyváradon a katolikus
megújulás nagy alakja,
a magyar nyelv
és stílus pallérozója,
Panaszi Pázmány Péter.

◆ REFORMÁTUS GYEREKBŐL JEZSUITA SZERZETES

Apja bihari alispán volt, fiát református hitben nevelte. Ám felesége halála után katolikus nőt vett el, aki a gyermek Pázmányt megismertette a római egyház hitével. Tizenkét esztendősen az asszony és a jezsuita Szántó István hatására katolizált. A kolozsvári jezsuitákhoz került iskolába, ahol 1587-ben belépett a Jézus Társaság tagjainak sorába. Novícius Krakóban volt, a filozófiát 1589 és 1592 között Bécsben, majd Rómában tanulta, 1597-ig a rend Római Kollégiumában olyan tanároktól tanult, mint a filozófus Francisco Suarez és a nagy hitvitázó, Roberto Bellarmini, a későbbi bíboros. 1897-ben doktorált, pappá szentelték, letette örökfogadalmát, az osztrák provinciába helyezték. Grazban lett tanulmányi felügyelő, a város jezsuita egyetemén a bölcelet tanára. Ekkor születtek latin nyelvű tankönyvei a kor jezsuita szellemiségének jegyében. Traktátusai felölelték a dogmatikát az istentantól és a krisztológiától a hit, a remény, a szeretet elemzéséig, a kegyelem és a szentségek tárgyalásáig. 1601-ben került a felvidéki Vágsellyére rendi tanárként, közben Kassán és Nyitrán volt hitszónok, protestáns főúri családokat nyerve vissza a katolikus egyháznak. Ekkor született első magyar nyelvű hitvitázó munkája, a *Felelet*, amely *Magyari István* protestáns prédikátor történetteológiai írásával szállt vitába, magára vonva *Forgách Ferenc* nyitrai püspök figyelmét. Pázmány 1603-ban visszakerült Grazba, folytatta tanári működését, de hozzálatott a hazai protestáns irodalom tanulmányozásához is. Ekkor készült az 1606-ban kiadott *Imádságos könyv*, amely nagy karriert futott be, egyes részletei ma is ott vannak a katolikus hívők imakönyveiben. 1607-ben *Forgách*, akkor már Esztergom érseke maga mellé vette. Az 1608-as pozsonyi országgyűlésen egyháza és rendje érdekében szólva tett szert országos tekintélyre, 1611-ben kezdeményezője volt a magyar ellenreformáció nyitányát jelentő nagyszombati zsinatnak. Közben, 1609-ben adta közre *Öt szép levél* című munkáját, amelyben *Alvinci Pétert*, *Bocskai* korábbi udvari lelkészét támadta meg.

A HITVITÁZÓ, POLITIZÁLÓ ÉRSEK

Ezt követően, miközben Pázmány már főművén, a *Kalauzon* dolgozott, hitszónoki tevékenységével pedig főúri családok egész sorát vezette vissza a katolikus egyházba, érseke utódának jelölte és 1616-ban túróci préposttá tette, *Forgách* halálával pedig ő lett Esztergom érseke, Magyarország prímása, a magyar királyság főkancellárja, az ország és a Habsburg Birodalom politikai életének egyik irányítója. A birodalmi eszme és a magyar nemzeti, rendi érdekek védelmezőjeként lépett fel, ellenfele volt az Erdélyi Fejedelemség politikai törekvéseinek, személy szerint *Bethlen Gábornak*. A protestáns rendek haragját is magára vonta, a besztercebányai országgyűlésen örökös száműzetését is kimondták, bár döntésüknek nem volt foganatja. Erdély dolgában később ő maga vizsgálta felül elmarasztaló véleményét, amikor leírta híres mondatát, amely szerint „tekintetünk csak addig durál az német előtt, míglen Erdélyben magyar fejedelem hallatik floreálni”, ám ha ez nem lesz, „azonnal gallérunk alá pökik az német.”

A régi egyház erkölcsi romlottságát illető vádakra azt felelte, hogy az erkölcsi vétségek kijavíthatók, a hit igazságát pedig nem érintik.

A REKATOLIZÁLÁS MOTORJA

Érsekként Pázmány feladatának a hazai katolikus egyház újjáépítését, az arisztokrácia és a nép Róma hűségére való visszavezetését tekintette. Írásai, beszédei hatására az egyház szellemi, közéleti pozíciói gyors javulásnak indultak. A képzett papokról való gondoskodás érdekében 1623-ban megalapította a máig nevét viselő bécsi Pázmáneumot, majd egy hasonlót Pozsonyban, és szorgalmazta, hogy a jezsuiták több házat és iskolát nyithassanak a királyi Magyarországon. Érdemei elismeréseképpen 1629-ben VIII. Orbán pápa bíborossá kreálta, 1632-ben pedig császári követként járt az Örök Városban, ahol igyekezett eltéríteni a Szentatyát egyoldalú franciabarát politikájától. A hit és a magyar kultúra érdekében kifejtett tevékenységére Pázmány 1635-ben tette fel a koronát a nagyszombati, később Pestre áthelyezett egyetem megalapításával, de ő bábáskodott az első teljes magyar katolikus bibliafordításnak, Káldy György munkájának az elkészülte felett is. Feltétlen egyház- és Rómahűségén túl elkötelezett híve volt a Habsburg-uralomnak, amelytől védelmet remélt a török ellen és a lázongó erdélyi és kelet-magyarországi protestáns rendekkel szemben, de a nemzet érdekében kapcsolatba lépett Bethlen Gábor és I. Rákóczi György erdélyi fejedelemmel is. A halál 1637-ben Pozsonyban érte, amikor a reformáció terjedése már megtorpant, és döntően az ő hatására az ország a rekatolizálás útjára lépett.

NYELV- ÉS A STÍLUSMŰVÉS

Mint hitvédő és hitvitázó felismerte, a reformációval szembeni szellemi küzdelem anyanyelvi megszólalásokat, magyar műveket és fordításokat követel. Így lefordította Kempis Tamás művét, a Krisztus követését, évszázadokra adva olvasmányt a katolikus hívek kezébe, és ez a szándék vezette imádságoskönyvének összeállításakor is. Polemikus, hitvitázó irataiban hol hazai protestáns szerzőknek válaszolt, hol Kálvin teológiájának

visszásságait állította pellengérré, magyar nyelven szólalva meg, briliáns érveléssel, szellemesen és gúnyosan, műveltségi fölénye biztos tudatában, szatirikus magabiztossággal utasítva vissza a katolikus egyházat érő támadásokat. Írásaiban Pázmány egyszerre élt a racionális érvelés, a gúny, a humor, időnként a vaskos gorombaságok eszközével, előadásmódja gördülékeny volt, a korabeli magyar nyelv szinte minden eszközt felvonultatta. Magyar Istvánnal vitázva azt is kifejtette, hogy az ország romlásának nem a katolikus egyház, hanem a hitújítás felbukkanása volt a fő okozója. A régi egyház erkölcsi romlottságát illető vádakra azt felelte, hogy az erkölcsi vétségek kijavíthatók, a hit igazságát pedig nem érintik. Pázmány Alvici Péterrel folytatott vitája során volt igazán elemében. Az 1609-es első pengeváltás, az Öt levél után 1613-ban adta ki a prédikátor védekező iratára válaszul Az Alvinci Péter feleletirül rövid intés címet viselő munkáját, majd még néhány pamfletjét. A Kalauz megjelenése utáni támadásokra válaszolva is több munka került ki a keze alól, Az nagy Calvinus Jánosnak Hiszek-egy Istene című írásában pedig a genfi reformátor hitvallásos érvelését szedte ízekre. Pázmány az élőlőszónak is mestere volt. Prédikációi, beszédei vaskos köteteket töltenek meg, zömében morális jellegűek, az ember lelki hasznáról és lelki káráról szólnak. A dogmatikai betétek is a morális következtetések levonásához kínálnak alapot. Szóhasználata, stílusa ezekben volt a leggazdagabb. Érdekes apróságokból kiinduló, lírai és képi elemeket is magába foglaló, a gondolati teljesség érdekében bonyolult barokk körmondatokban megfogalmazott gondolatok ezek. Pázmány 1613-ra készült el legjelentősebb, sok kiadást megérő hitépítő és hitvédő munkájával, az Isteni igazságra vezérlő kalauzzal, amelyben Bellarmini rendszerét követte, szembeállítva a katolikus egyház és a reformátorok tanítását. A mű még életében további két, átdolgozott és javított kiadás is napvilágot látott, 1623-ban és halálának évében, 1637-ben. A maga idejében nagy, ezres példányszámban megjelent munka élénk visszahangot keltett, hazai és külhoni prédikátorok ragadtak tollat, hogy cáfolják állításait. A Kalauz a korabeli tudás és a katolikus világnézet enciklopédiája. Egyszerre volt tudományos szintézis, a protestáns nézetekkel vitakozó írás és a katolikus nagyközönségnek szánt hitépítő olvasmány, amely Pázmány hatalmas műveltségét, széles látókörét, nyelvi, stilisztikai leleményét igazolta. Eközben sorra vette az alapvető hittan, egyházfelfogás, szentségtan és a mindennapi vallásosság témáit, általános eligazítást, lelki-szellemi muníciót és nyelvi élményt is kínálva az olvasóknak. ♦

SZÖVEG –
KÖLNEI LÍVIA

PAPI SORSOK '56 UTÁN

Történelmünk fehér (vagy inkább sötét) foltjait hivatott kitölteni ez a könyv, amely az 1956-os forradalom leverése után meghurcolt és megölt papoknak és lelkészeknek állít emléket.

A Rákosi-korszak terrorisztikus egyházüldözése jobban benne van a köztudatban, arról viszont kevesebben tudnak, hogy a Kádár-korszakban is hasonlóan brutális egyházüldözés folyt.

◆ A könyvben két fő alak van középpontban: egyikük Gulyás Lajos, a háromgyermekes fiatal református lelkész, az egyetlen olyan egyházi személy, akit a megtorlás során bírói ítélet alapján gyilkoltak meg. A másik főszereplő a szintén fiatal, hívei körében rendkívül népszerű Brenner János rábakethelyi káplán, aki politikai gyilkosság áldozata lett. Mindkét gyilkosság megfélemlítő üzenet volt a társadalom hívő tagjai felé. A könyvből megismerhetjük a győri-mosonmagyaróvári pert is, amelyben Gulyás mellett Földes Gábort, a Győri Nemzeti Színház főrendezőjét, Tihanyi Árpád tanárt és négy további ártatlan embert is kivégeztek.

Olyan emberekről szól ez a kötet, akik hitük szerint éltek, és nem kötöttek kicsinyes kompromisszumokat az Isten létét tagadó, a hívőket megfélemlítő hatalommal. ◆

ISTENÉLMÉNYEK
SALLANG NÉLKÜL

Valódi emberek igaz története istenélményeikről.

A vendégekkel
Tóth-Fazekas Andrea
beszélget.

KÉPMÁS

kepmas.hu/podcast

facebook.com/istenelmenyek sallangnelkulpodcast